

Oppijan digipolku

Kohti yhdenvertaista digitaalista osaamista

ITK 18.4.2024

Marjo Malinen
Marianna Monter

Helsinki

Kuvitus: Riku Ounaslehto

Toimiala numeroina

Oppiva helsinkiläinen

varhaiskasvatus ja
esiopetus

perusopetus

ruotsinkieliset palvelut

lukio- ja ammatillinen koulutus
ja vapaa sivistystyö

14 500
ammattilaista

Palvelua yli

700

osoitteessa

65

leikkipuistoa,
joista 5 perhetaloja.

343

päiväkotia,
joista 54 ruotsinkielisiä.

50

ryhmäperhepäiväkotia,
joista 8 ruotsinkielisiä.

102

peruskoulua,
joista 14 ruotsinkielisiä.

15

lukiota,
joista 3 ruotsinkielisiä.

14

ammatillisen koulutuksen
toimipaikkaa

13

työväenopiston toimipaikkaa,
lisäksi opetusta mm. kouluilla.

Helsinki

hallinto- ja tukipalvelut

Toimialan palveluita täydentävät lukuisat
yksityiset sekä valtion toimijat.

Palvelemme helsinkiläisiä oppijoita

27 000

lasta varhaiskasvatuksessa
ja esiopetuksessa

46 900

oppilasta peruskouluissa

105 000

vapaan sivistystyön opiskelijaa

(Helsingin työväenopiston ja
Arbiksen kursseille
ilmoittautuneet)

12 000

lasta koululaisten iltapäivä-
ja leikkipuistotoiminnassa

19 000

opiskelijaa ammatillisessa
koulutuksessa ja lukiossa

Helsinki

Maailman paras ja yhdenvertaisin paikka oppia

1. Kaikki koulut ja päiväkodit ovat hyviä.

2. Hyvinvointi.

3. Parannetaan henkilöstön
veto- ja pitovoimaa ja
työoloja yhdessä.

4. Teemme Helsingistä
lukemisen ja lukutaidon
pääkaupungin.

Koulutus 2030

Helsinki oppii - tulevaisuuden taidot

Tulevaisuuden Helsingissä

- Opimme älykkäästi – hyödynnämme digitaalisuutta ja tekoälyä viisaasti oppimisessa ja kasvussa. Pedagogiikka ohjaa tietotyövälineiden valintaa.
- Tavoitealueiden painopisteitä:
 - Kuvaamme digitaalisten taitojen oppimispolkuihin kullekin ikäkaudelle sopivat konkreettiset tavoitteet.
 - Vahvistamme oppijoiden algoritmisen ajattelun taitoja. Käytämme robotiikkaa ja tekoälyä opetuksessa.
 - Ohjaamme lapsia ja nuoria terveyden ja hyvinvoinnin huomioivaan digilaitteiden käyttöön.

Oppijan digipolku perusasteella

- OKM:n rahoittama hanke:
Uudet lukutaidot
- Hankeaika: syksy 2022- kevät 2024
- 10 koulua ja 25 opettajaa
- 3 hanketyöntekijää

- Tavoitteena on yhdenvertainen digitaalinen osaaminen Helsingissä.
- Oppijan digipolku on hankkeessa tehty materiaali, joka helpottaa digitaalisten taitojen opettamista niin medialukutaidon, ohjelmoinnin kuin käytännön taitojen näkökulmasta unohtamatta eri oppiaineiden sisältöjä.

Mikä on Oppijan digipolku?

- Oppijan digipolku sisältää vuosiluokkaistetut (1-9) oppimispolut, jotka koostuvat oppimistavoitteista ja niitä tukevista tehtävistä.
- Materiaali on julkaistu suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- Vuosien 2024-2025 aikana Oppijan digipolku ulotetaan myös varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen.
- Keväällä 2024 polusta on tulossa oma versio myös valmistavaan opetukseen.
- Tavoitteet ja tehtävät löytyvät kahdelta eri alustalta OmaOpsista ja Thinglinkistä.

Oppimistavoitteet

- Oppijan digipolussa on omat oppimistavoitteet jokaiselle vuosiluokalle ja ne on jaettu neljään osa-alueeseen:
 - ***Vuorovaikutus digitaalisissa ympäristöissä***
 - ***Oma ja luova tuottaminen:*** looginen ajattelu, ongelmanratkaisu, tutkiva työskentely ja sisältöjen tuottaminen
 - ***Käytännön taidot:*** tekniset taidot, näppäintaidot, ohjelmoinnin käsitteet, median tulkinta ja käyttö
 - ***Turvallisuus ja vastuullisuus:*** median turvallinen ja vastuullinen käyttö, median vaikutukset hyvinvointiin ja ajatteluun, digitaalisten laitteiden ja ympäristöjen vastuullinen ja ergonominen käyttö
- Oppijan digipolun tavoitteet sisältävät digitaalisen osaamisen kuvaukset mukaan lukien ohjelmointiosaamisen ja medialukutaidon osa-alueet.
- Oppimistavoitteissa on huomioitu opetussuunnitelman tavoitteet ja laaja-alaiset taidot.

8. luokka

Vuorovaikutus

- Osaan viestiä asianmukaisesti eri tilanteissa (esim. koulussa ja vapaa-ajalla).
- Osaan tehdä muiden kanssa rakentavaa yhteistyötä ja ymmärtää kuuntelemisen ja keskustelemisen merkityksen viestinnässä.
- Kunnioitan muiden tapoja ja mieltymyksiä median käytössä.

Oma ja luova tuottaminen

- Osaan yhdistellä monipuolisesti kuvaa, videota, ääntä ja tekstiä tuottamissani mediasisällöissä.
- Osaan tehdä vaikuttavan mediasisällön (esim. blogin, vastamainoksen tai mielipidekirjoituksen).
- Hyödynnän ohjelmoinnillista ajattelua eri oppiaineissa ja projekteissa.
- Osaan tiivistää, jäsentää ja yksinkertaistaa suuria tietoa-aineistoja.
- Osaan havainnollistaa tietoa eri tavoilla (esim. graafisesti tai animaation avulla).

Käytännön taidot

- Osaan sommitella tekstejä, kuvia ja taulukoita.
- Osaan käyttää taulukkolaskentaohjelmaa (esim. Excel tai Sheets) monipuolisesti.
- Kirjoitan sujuvasti kymmensormijärjestelmällä.
- Tiedän mitä algoritmilla tarkoitetaan ja osaan hyödyntää algoritmeja oppimisessani.
- Osaan perusteet tekstipohjaisesta ohjelmointikielestä (esim. Pythonista).
- Osaan tulkita kuvia ja videoita.
- Osaan arvioida erilaisten mediasisältöjen todenperäisyyttä.
- Osaan erottaa sosiaalisessa mediassa käyttäjien julkaisut esimerkiksi uutisista.

Turvallisuus ja vastuullisuus

- Tunnistan epäluotettavan sivuston netissä.
- Pysin käyttämäni mediaa omaa hyvinvointiani hyödyttävänä.
- Ymmärtän median käytön vaikuttavan mielipiteisiin.
- Ymmärtän vaikuttamaan pyrkivien medioiden keinoja.
- Osaan rajoittaa henkilötietojeni käyttöä verkossa ja sovelluksissa.
- Osaan tauottaa ja rajata digitaalisten laitteiden käyttöä.
- Tiedän tekijänoikeuksien periaatteet ja noudatan niitä.

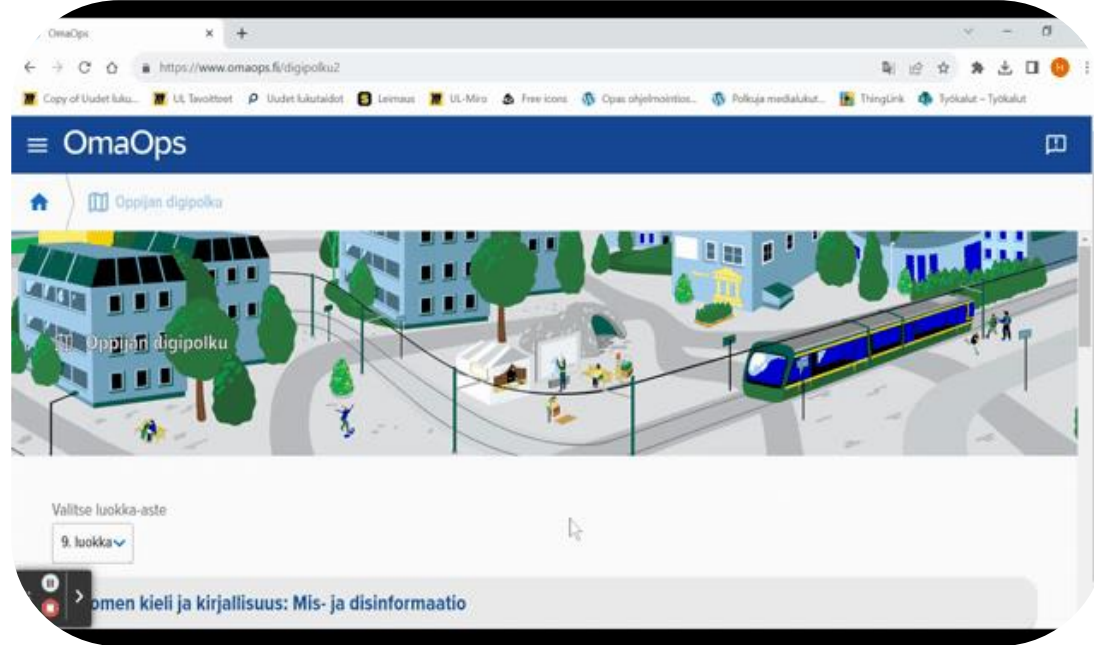
Tehtäväpolut

- Jokaisella vuosiluokalla on omat tehtäväpaketit, jotka tukevat tavoitteiden saavuttamista.
- Tehtävät sisältävät opettajan ohjeet, oppilaiden materiaalin ja tehtävän tavoitteet.
- Tehtävätyyppejä on erilaisia:
 - Alkuopetuksen tehtävät tehdään usein opettajajohtoisesti ilman laitteita.
 - Yläkoulun tehtävät on oppiaineisiin sidottuja. Alakoulun tehtävissä on sekä oppiainekohtaisia että moneen oppiaineeseen sopivia tehtäviä.
 - Jokaisella vuosiluokalla on myös toistuvia “tähtitehtäviä”, joiden tekeminen voi jatkua vuoden ympäri.
 - Yläkoulun materiaaleissa on tietopankkeja, joista oppilas opiskella ja kerrata olennaisimpia digitaitoja.

OmaOps

- Helsingkiläisille opettajille ja oppijoille tehtävät, tavoitteet ja tavoitteiden itsearviointi löytyvät OmaOps-alustalta.
- OmaOpsiin pääsee joko osoitteesta omaops.fi tai Opehuoneen kautta.
- Oppilaat pääsevät OmaOpsiin Aulan kautta.

Thinglink

- Tehtävät ja tavoitteet löytyvät myös kaikille avoimesta Thinglinkistä.
- Thinglinkistä löytyy myös oppilaiden versio ilman opettajan ohjeita.
- Oppijan digipolun Thinglinkiin pääsee osoitteesta bit.ly/oppijandigipolku ja materiaali löytyy myös AOE:sta.

Muuta

- [Vuosikalenterit alakoulun luokille](#)
- [Yläkoulun tavoitteet ja opetussuunnitelma](#)
- [Tavoitejulisteet](#)

Kevään aikana:

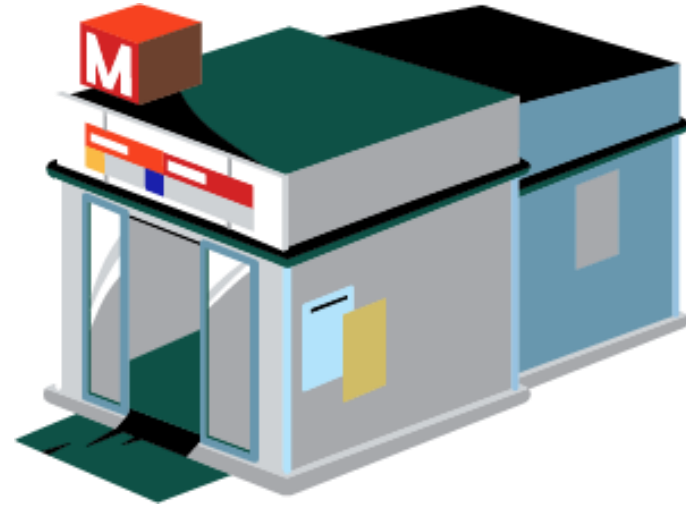
- Digitaitojen kertauspaketti erityisesti 7.luokille
- Digitaitoja valmistavaan opetukseen materiaalit
- Koulujen mallit esim. digikummitoiminta, digiagenttitoiminta, digitutorvälitunnit

Hankkeen loputtua:

- pedagogiset asiantuntijat
- kehittäjäopettajaverkosto
- digitäydennyskoulutussuunnitelma

täydennyskoulutukset jatkuvat Oppijan digipolku -teemalla

Oppijan digipolku varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Helsinki

Digiympäristökehitys Stadin varhaiskasvatuksessa

- Opetushallituksen rahoittama hanke
- Hankeaika 2023-25 (aiempi hanke 2021-23)
- Yhteiskehittämistä Innovatiivisten päiväkotien verkoston kanssa
 - kahdeksan kokonaista varhaiskasvatusyksikköä, kaksi päiväkotia ja yksi leikkipuisto
- Yksi projektisuunnittelija

Tavoitteena on luoda Helsingin varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen Oppijan digipolku, jonka avulla vahvistetaan ymmärrystä digitaalisen osaamisen kehittämisestä osana lapsiryhmän suunnitelmallista, tavoitteellista ja pedagogista toimintaa.

Oppijan digipolku varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

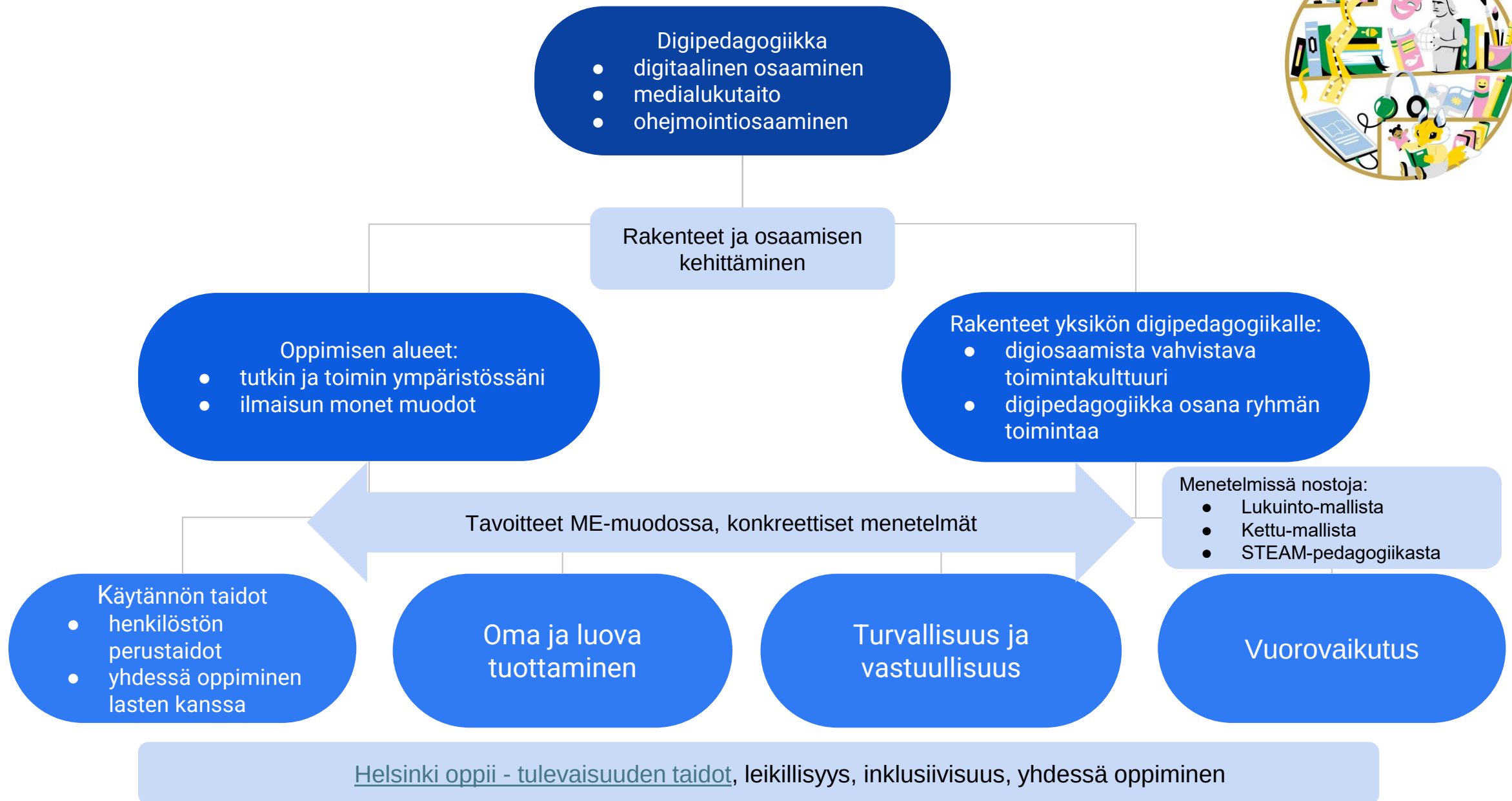
Oppijan digipolku perustuu [Digitaalisen osaamisen kuvauksiin](#) ja sen tavoitteena on auttaa henkilöstöä vahvistamaan omia käytännön taitojaan digitaalisen osaamisen, medialukutaidon ja ohjelmointiosaamisen näkökulmista.

Konkreettisten tavoitteiden ja esimerkkien avulla on mahdollista luoda innostavaa, yhdessä oppimisen toimintakulttuuria sekä laajentaa pienten lasten oppimisympäristöjä yhdistämällä digitaalisten välineiden käyttöä, opetusmenetelmiä ja pedagogisia tavoitteita.

Varhaiskasvatuksen digitaalisen osaamisen kokonaisuus sisältää neljä osa-aluetta, jotka pedagogisessa toiminnassa liittyvät läheisesti toisiinsa:

- vuorovaikutus
- oma ja luova tuottaminen
- käytännön taidot
- turvallisuus ja vastuullisuus

KIITOS!

Marjo Malinen

Projektipäällikkö
Helsingin kaupunki
marjo.j.malinen@hel.fi

Marianna Monter

Projektisuunnittelija
Helsingin kaupunki
marianna.monter@hel.fi

Helsinki

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

